«ПОГОДЖЕНО»

Вченою радою
Інституту експериментальної
патології, онкології і радіобіології
ім. Р.Є. Кавецького НАН України
«26 жовтня 2016 р., протокол №11

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор
Інституту експериментальної
патології, онкології і радіобіології
ім. Р.Є. Кавецького НАН України
академік НАН України В.Ф. Чех
«26» 10 2016 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Інституті експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України

Київ – 2016

Загальні положення

Якість освіти є ключовим питанням вищої освіти як в Україні, так і у світі. За аналогією з поняттям якості в цілому вона може бути визначена як сукупність характеристик освітнього процесу, що дозволяють задовольнити насамперед визначені потреби здобувачів освіти.

Положення розроблено на підставі Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року №1556-VII та ґрунтується на принципах, викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти і національному стандарті України «Системи управління якістю. Вимоги», ДСТУ ISO 9001:2009.

1. Принципи і процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

1.1. Систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) (далі – Систему)
розроблено згідно з принципами:

- відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- автономії вищого навчального закладу, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- системного підходу, який передбачає управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу;
- процесного підходу до управління;
- здійснення моніторингу та постійного підвищення якості;
- залучення стейкхолдерів (здобувачів освіти, викладачів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;
- відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості.

1.2. Система передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності: затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти;
- посилення кадрового потенціалу Інституту;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність Інституту;

- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти.

2. Планування освітньої діяльності: розробка, затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм

2.1. Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в Інституті експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України.

2.2. Освітня програма (освітньо-наукова) має відповідати вимогам стандарту вищої освіти. Стандарти вищої освіти для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності розробляє і затверджує Міністерство освіти і науки України за погодженням із Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

2.3.Стандарти вищої освіти використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності.

2.4. За відсутності затверджених у встановленому порядку стандартів вищої освіти Інститут розробляє тимчасові стандарти вищої освіти, які затверджуються рішенням Вченої ради та вводяться в дію наказом директора.

2.5. Освітня програма (освітньо-наукова) розробляється членами проєктної групи за кожною спеціальністю, до складу якої входить Гарант програми, працівники НОВ та наукових підрозділів - викладачі навчальних дисциплін в рамках певної ОНП. ОНП затверджується рішенням Вченої ради та вводиться в дію наказом директора.

2.6. На підставі затвердженої ОНП НОВ розробляє навчальний план (НЧ), який є нормативним документом, що визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу. НЧ затверджується рішенням Вченої ради Інституту і та вводиться в дію наказом директора. Робочі навчальні плани складаються окремо для кожної спеціальності, кожною формою навчання (за наявності) та кожною дисципліною. Робочі навчальні плани розробляються членами проєктних груп із залученням представників наукових підрозділів, що забезпечують освітню діяльність. Контроль за виконанням вимог щодо навчальних планів здійснює Гарант навчальної програми. Проєкти навчальних планів розміщуються на сайті Інституту для здійснення науковими керівниками здобувачів освіти та аспірантами вибору певних дисциплін за власним бажанням. Після такого відбору складається індивідуальний навчальний аспіранта, який затверджується рішенням Вченої ради інституту.

2.7. Навчальні програми дисциплін розробляються відповідними науковими підрозділами згідно з стандартними вимогами до освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти. Після ухвалення навчальної програми Гарантом навчальної дисципліни вона затверджується рішенням Вченої ради Інституту.

2.8. Перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього моніторингу. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формуються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками аспірантури, потенційними роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства.

2.9. Відповідальні за впровадження та виконання НП: проєктні групи, Гаранти освітньо-наукових програм, науково-організаційний відділ, відповідний структурний підрозділ, що забезпечує освітню діяльність за певною дисципліною, вчена рада Інституту.

3. Формування якісного контингенту здобувачів вищої освіти

3.1. Якість набору аспірантів забезпечується за рахунок пошуку та підтримки обдарованих студентів на рівні магістрів (для біологічних спеціальностей) або інтернів (для медичних спеціальностей) з метою сприяння їхній подальшій освіті та перспективи наукового кар'єрного росту шляхом роз'яснювальної роботи серед випускників; реалізації договорів про навчально-наукове співробітництво із вищими навчальними закладами медичного та біологічного профілю м. Києва та різних областей України, якісної діяльності сайту інституту та організованої роботи приймальної комісії тощо.

3.2. Якість набору аспірантів забезпечується за рахунок: заохочення студентів до участі в наукових дослідженнях, що є основою дипломних робіт магістрів/інтернів, залучення студентів до виконання науково-дослідних робіт з оплатою; залучення студентів до організації та участі у міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових конференціях, в т.ч. школах, семінарах тощо; залучення студентів до підготовки та публікації статей за результатами їхньої науково-дослідної роботи. Такий підхід сприяє ретельному й об'єктивному відбору випускників до навчання в аспірантурі.

3.3. Відповідальність за впровадження та виконання покладено на науково-організаційний та наукові підрозділи, раду молодих вчених, вчену раду інституту.

4. Оцінювання результатів навчання

4.1. Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до Положення про організацію освітньо-наукового процесу для аспірантів, що здобувають ступінь доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України.

4.2. Система оцінювання результатів навчання включає вхідний, поточний, семестровий контроль знань та атестацію здобувачів вищої освіти.

4.3. Вхідний контроль проводиться на початку навчання в аспірантурі з метою виявлення рівня підготовки, необхідного для засвоєння дисципліни в рамках ОНП та надання практичної індивідуальної допомоги аспірантам у набутті необхідних знань. Проводить його комісія з допуску, прийманню вступних іспитів та

зарахуванню до аспірантури, членам якої доручається з'ясувати базовий рівень освіти вступників. Підсумки контролю обговорюються на засіданні Вченої ради Інституту, а також плануються заходи щодо підвищення рівня знань аспірантів.

4.4. Поточний контроль здійснюється безпосередньо науковим працівником-викладачем певної дисципліни протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, та семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти в процесі навчання. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю.

4.5. Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі іспиту або диференційованого заліку, визначених НЧ у терміни, передбачені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, регламентованому програмою навчальної дисципліни.

4.6. Критерії оцінювання є обов'язковою складовою програми навчальної дисципліни. На початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає дисципліну, повинен ознайомити здобувачів вищої освіти зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи та прикладами завдань попередніх років, а також із системою і критеріями її оцінювання.

4.7. Відстрочений контроль (контроль збереження знань) проводиться щорічно наприкінці поточного навчального року. Цей вид контролю не впливає на результативність (оцінку) навчання і проводиться вибірково для визначення рівня залишкових знань аспірантів, контролювання якості освітнього процесу та удосконалення критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти. Відстрочений контроль з певних дисциплін, що викладались протягом навчального року проводиться за наказом директора, яким визначається персональний склад комісії, яка його здійснює, і терміни проведення

4.8. Директорський контроль - контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти на ІІІ освітньо-науковому рівні є контролем стійкості знань, умінь та навичок за програмою певних дисциплін в рамках ОНП. Пакет завдань для проведення директорського контролю готується членами проєктної групи на чолі з Гарантом Програми та затверджується на засіданні Вченої ради. Директорський контроль здійснюється наприкінці навчання в аспірантурі і може проводитись у письмовій формі та/або у формі тестування, в тому числі, комп'ютерного. За підсумками проведення директорського контролю знань здобувачів вищої освіти НОВ здійснюється його детальний аналіз, результати якого розглядаються на засіданні вченої ради Інституту та є підставою для розподілу аспірантів з урахуванням їх подальшого кар'єрного росту.

4.9. Атестація здобувачів вищої освіти, які отримують ступінь доктора філософії (ІІІ освітньо-науковий рівень) здійснюється згідно Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 та інших нормативних документів (актів, наказів) МОН України.

5. Управління інформацією.

5.1. Моніторинг ключових показників ефективності.
5.2. Моніторинг складу здобувачів освіти.
5.3. Моніторинг успішносте та відрахування аспірантів.
5.4. Моніторинг задоволення аспірантами освітніми програмами.
5.5. Моніторинг наявних ресурсів та підтримки аспірантів
5.6. Моніторинг картерних шляхів випускників.
5.7. Збір, аналіз та використання інформації за освітніми програмами: здобувачі освіти, їх досягнення, задоволеність освітніми послугами, кар'єрний ріст випускників.
5.8. Збір, аналіз та використання інформації щодо показників діяльності аспірантури. Підготовка звітів самоаналізу та формування звітної документації.

6. Інформування громадськості.

6.1. Оновлення публічної інформації про освітні програми та їх освітні компоненти та розміщення їх на публічному сайті інституту.
6.2. Публікація інформації про актуальний стан діяльності ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України (установчі документи, структура, освітня, наукова, міжнародна діяльність, діяльність Сектору матеріально-технічного забезпечення освітньої та наукової діяльності, платні послуги, офіційна інформація щодо наукових підрозділів інституту тощо).
6.3. Надання відповідей на запити громадськості.

7. Постійний моніторинг, періодичні оцінювання та перегляд освітніх програм

7.1. Оцінювання змісту програми у світлі останніх досліджень з певної дисципліни для забезпечення актуальності освітньо-наукової програми.
7.2. Оцінювання зміни потреб суспільства (зміна очікувань ринку праці).
7.3. Оцінювання навантаження, прогресу та завершення роботи аспірантів.
7.4. Оцінювання очікувань, потреб та задоволеності аспірантів змістом та наповненням освітніх програм.
7.5. Оцінювання навчального середовища, послуг підтримки та їх придатність до мети програми.
7.6. Розробка критеріїв для моніторингу змістовного наповнення освітньої програми та її складових (освітніх компонентів)
7.7. Періодичний перегляд освітньої програми (формування експертної групи для оцінки програми, джерела інформації, критерії оцінки, процедура, звітність) за потребою.
7.8. Моніторинг виконання заходів щодо вдосконалення освітньої програми.

8. Періодичні процедури зовнішнього забезпечення якості.

8.1. Порядок підготовки документів до зовнішнього оцінювання якості освітньо-наукової програми (в т.ч. при акредитації).
8.2. Оцінка програми зовнішніми зацікавленими сторонами (стейхолдерами).
8.3. Прийняття рішення щодо добровільного зовнішнього (в т.ч. міжнародного) оцінювання якості освітньо-наукових програм.
8.4. Моніторинг виконання стратегічного плану діяльності Інституту.
8.4. Розширення провадження освітньої діяльності (за необхідності).

Заключні та перехідні положення

Інформація системи внутрішнього забезпечення якості освіти та освітнього процесу в ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України використовується для внутрішнього та зовнішнього оцінювання.

Окремі процедури забезпечення якості освітньої діяльності в Інституті регулюються додатковими Положеннями, порядками та актами, передбаченими цим Положенням та Статутом Інституту.

Положення підлягає розміщенню на сайті ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України.